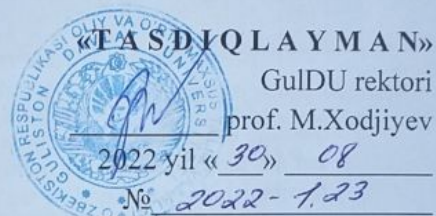

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV VA O‘RTA MAXSUS TA‘LIM VAZIRLIGI
GULISTON DAVLAT UNIVERSITETI

O‘ZBEKISTONNING MADANIYATI VA SAN‘ATI TARIXI
FANINING O‘QUV DASTURI

Bilim sohasi: 200 000 - San‘at va gumanitar fanlar
Ta‘lim sohasi: 220 000 - Gumanitar fanlar
Ta‘lim yo‘nalishi: 60220300-Tarix(mamlakatlar va yo‘nalishlar bo‘yicha)

Guliston – 2022

Fan/modul kodi UMSB405	O'quv yili 2024-2025	Semestr 7	ECTS - Kreditlar 4	
Fan modul turi Majburiy	Ta'lim tili O'zbek, rus		Haftadagi dars soatlari 4	
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	O'zbekistonning madaniyati va san'ati tarixi	60	90	150

1.1. Fanni o'qitishning maqsadi - O'zbekiston madaniyati va san'ati tarixining eng qadimgi davridan hozirgacha bo'lgan davr tarixini o'rganish, O'zbekistonning madaniyati va san'ati tarixini davlat va jamiyat taraqqiyoti natijasi ekanligi, O'zbekiston davlatchiligini rivojlanishida madaniyat va san'atning muhim soha hisoblanishini ko'rsatib berish.

1.2. Fanning vazifasi – Vatanimiz tarixida ajdodlarimiz tomonidan yaratilgan boy madaniyatimizni o'rganish va tarixiy dunyoqarashni boyitish, mustaqil fikrni qaror toptirish, O'zbekiston madaniyati va san'ati tarixining inson va jamiyat tarixi bilan uzviy bog'liqligini tushuntirishdan iborat

1.3. Fandan o'tiladigan mavzular va ular bo'yicha mashg'ulot turlariga ajratilgan soatlarning taqsimoti

№	Fanning bo'limi va mavzusi, mazmuni	soatlar			
		jami	Ma'ruza	seminar mashg'ulot	Mustaqil ta'lim
1.	Kirish. O'zbekistonning madaniyati va san'ati tarixi fanining maqsadi va vazifalari.	10	2	2	6
2.	O'zbekistonning eng qadimgi davr madaniyati va san'ati.	10	2	2	6
3.	Bronza va ilk temir davri madaniyati va san'ati	10	2	2	6
4.	Ahamoniylar davri madaniyati va san'ati	10	2	2	6
5.	Antik davri madaniyati va san'ati.	10	2	2	6
6.	Ilk o'rta asrlar madaniyat va san'ati	10	2	2	6
7.	IX-XIII asrlarda O'zbekiston madaniyati va san'ati.	10	2	2	6
8.	Amir Temur davrida madaniyat va san'at taraqqiyoti	10	2	2	6
9.	Temuriylar davrida Movaraunnaxr va Xurosonda madaniyat va san'at rivoji	10	2	2	6
10.	Buxoro xonligi va amirligi davri madaniyati va san'ati	10	2	2	6
11.	Xiva xonligi davrida madaniyat va san'at.	10	2	2	6
12.	Qo'qon xonligi davri madaniyati va san'ati	10	2	2	6
13.	Rossiya imperiyasi mustamlakasi davrida Turkistonda madaniyat va san'at (XIX asrning ikkinchi yarmi – XX asrning boshlari).	10	2	2	6
14.	Sovet mustabid tuzumi davrida O'zbekiston madaniyati va san'ati.	10	2	2	6
15.	Mustaqillik yillarida O'zbekiston madaniyati va san'ati	10	2	2	6
	Jami:	120	30	30	90

2. Asosiy qism:

2.1. Ma'ruza mavzulari va ko'riladigan masalalar

1-modul

1.1. Kirish. O'zbekistonning madaniyati va san'ati tarixi fanining maqsadi va vazifalari

Fanning maqsad va vazifalari. Madaniyat va san'at tushunchalari. Madaniyat va san'atning inson va jamiyat hayotidagi o'rni va ahamiyati. Moddiy va ma'naviy madaniyat, ularning o'zaro aloqadorligi. Moddiy va ma'naviy madaniyatning asosiy belgilari. Madaniyatning sohalar bo'yicha tasnifi va uning turlari. Madaniyatning ko'rinishlar bo'yicha tasnifi. Madaniyat va san'atning umumiy xususiyatlari. Madaniyat va san'atning jamiyat hayotidagi funktsiyasi.

[A1; A2; A3; A4; A5; A6; A7; A10; A11; A12; Q6; Q9; Q11 Q12;]

1.2. O'zbekistonning eng qadimgi davr madaniyati va san'ati

O'rta Osiyo eng qadimgi madaniyati va san'atining o'ziga xos xususiyatlari. Ibtidoiy diniy tasavvurlar, urf-odatlar. Paleolit, mezolit, neolit va eneolit davri madaniyati va san'ati.

[A 12, 92-122 b., 256-260 b.; A13, 37-64 b.; A14, 24-29 b., 52-56 b.; A17, 84-85 b., 89 b.; Q35, 40-80 b., 97-117 b.]

1.3. Bronza va ilk temir davri madaniyati va san'ati

Bronza va ilk temir davrining o'ziga xos xususiyatlari. Bronza va ilk temir davri madaniyati va san'ati. Madaniy va savdo aloqalar rivoji.

[A 12, 92-122 b., 256-260 b.; A13, 37-64 b.; A14, 24-29 b., 52-56 b.; A17, 84-85 b., 89 b.; Q35, 40-80 b., 97-117 b.]

1.4. Ahamoniylar davri madaniyati va san'ati

Ahamoniylar imperiyasi davri madaniyati, hamda bu madaniyatga O'rta Osiyo xalqlarining qo'shgan hissasi. Madaniyat rivojida zardushtiylik va "Avesto"ning o'rni. Oromiy yozuvi.

[A 12, 92-122 b., 256-260 b.; A13, 37-64 b.; A14, 24-29 b., 52-56 b.; A17, 84-85 b., 89 b.; Q35, 40-80 b., 97-117 b.]

1.5. Antik davri madaniyati va san'ati

Ellin madaniyati va san'atining o'ziga xos xususiyatlari. Salavkiylar davri ellin madaniyati va san'ati. Yunon-Baqtriya davlatida yunonlar va mahalliy madaniyat sintezi. Sharq ellin madaniyati va san'atining vujudga kelishi. Me'morchilik, haykaltaroshlik, teatr va musiqa san'ati. Yunon-Baqtriya yozuvi.

Xorazm madaniyati. Kushonlar davrida madaniyat va san'atning yuksalishi. Oromiy yozuvi asosida kushon-baqtriya alfaviti, so'g'd va xorazm yozuvlarining rivojlanishi. Buyuk Ipak yo'lining O'rta Osiyo xalqlari madaniyati va san'ati taraqqiyotidagi o'rni.

[A1; A7; A8; A11, 3-68 b.; A14, 73-85 b.; A15, 28-32 b.; A17, 245-246 b.]

2- modul

2.1. Ilk o'rta asrlar madaniyat va san'ati

Eftaliylar va Turk xoqonligi davrida madaniyat va san'atning o'ziga xos xususiyatlari. Arab istilosinig mahalliy madaniyat va san'atga ta'siri. Islom dini va ma'naviy madaniyatdagi o'zgarishlar. Ilk o'rta asrlar me'morchiligi [A 12, 92-122 b., 256-260 b.; A13, 37-64 b.; A14, 24-29 b., 52-56 b.; A17, 84-85 b., 89 b.; Q35, 40-80 b., 97-117 b.]

2.2. IX-XIII asrlarda O'zbekiston madaniyati va san'ati.

Somoniylar, Qoraxoniylar, G'aznaviylar, Xorazmshohlar davrida madaniy hayot. Me'morchilik san'ati rivoji va murakkab kompozitsiyalarni yaratilishi. Kulolchilik, shishasozlik san'ati, zargarlik. Hattotlik va miniatyura san'ati rivoji.

[A1; A7; A8; A11, 3-68 b.; A14, 73-85 b.; A15, 28-32 b.; A17, 245-246 b.]

2.3. Amir Temur davrida madaniyat va san'at taraqqiyoti

Amir Temur madaniyati va san'atining o'ziga xos xususiyatlari. Obodonchilik ishlari. Hunarmandchilik va uning turlari, taraqqiyoti. Savdo-sotiqning rivojlanishi, karvon yo'llarining ahamiyati. Amir Temur davrida Samarqandning ulkan madaniyat markaziga aylanishi. Amaliy-bezak san'ati. Bronza, kumush va oltindan quyma idishlar yasash borasidagi muvaffaqiyatlar. Me'morchilik. Shaharsozlik. Naqqoshlik, xattotlik san'ati.

[A 12, 92-122 b., 256-260 b.; A13, 37-64 b.; A14, 24-29 b., 52-56 b.; A17, 84-85 b., 89 b.;
Q35, 40-80 b., 97-117 b.]

2.4. Temuriylar davrida Movaraunnaxr va Xurosonda madaniyat va san'at rivoji

Temuriylar davrida madaniy hayot: ilm-fan rivoji. Temuriylar davri madaniyati va san'atining o'ziga xos xususiyatlari. Obodonchilik ishlari. Naqqoshlik, xattotlik san'ati. Samarqand miniatyura maktabi va uning xususiyatlari. Badiiy hunarmandchilik va uning turli shakllari. Kulolchilik sohasidagi yangiliklar

[A1; A7; A8; A11, 3-68 b.; A14, 73-85 b.; A15, 28-32 b.; A17, 245-246 b.]

2.5. Buxoro xonligi va amirligi davri madaniyati va san'ati.

Shayboniylar davrida madaniyat va me'morchilik. Hattotlik san'atining rivojlanishi. Kitob bezash hamda miniatyura ishlash borasidagi yutuqlar. Ashtarxoniylar davrida me'morchilik san'ati. Tasviriy san'at me'moriy bezaklarda, amaliy san'at buyumlari keng o'rin egallashi va ularning ajralmas qismiga aylanishi. Miniatyura va kitobot san'ati.

Buxoro amirligida madaniyat va san'at. Buxoroning Markaziy Osiyodagi diniy markaz sifatidagi o'rni. Me'morchilikda an'anaviy qurilishlarning davom etishi.

[A 12, 92-122 b., 256-260 b.; A13, 37-64 b.; A14, 24-29 b., 52-56 b.; A17, 84-85 b., 89 b.;
Q35, 40-80 b., 97-117 b.]

3 – modul

3.1. Xiva xonligi davrida madaniyat va san'at

Xiva xonligi davrida ilm-fan. Xiva xonligida madaniyat va san'at. Xivaning mashhur me'moriy yodgorliklari va undagi bezak san'ati. Ganch va yog'och o'ymakorligi san'ati taraqqiyoti. Tasviriy san'atning o'ziga xos jihatlari. Shaharsozlik. Amaliy-bezak san'ati. Kitobat va tasviriy san'at. Musiqa san'ati va uning vakillari.

[A1; A7; A8; A11, 3-68 b.; A14, 73-85 b.; A15, 28-32 b.; A17, 245-246 b.]

3.2. Qo'qon xonligi davri madaniyati va san'ati

Qo'qon xonligi davrida ilm-fan. Qo'qon xonligida madaniyat va san'at. Qo'qon xonligi davri me'morchiligining o'ziga xos xususiyatlari. Kitobot san'ati. Hattotlik san'ati. Hattotlik maktablari va uning vakillari. Tasviriy san'at. Musiqa va so'z san'ati va uning yirik vaqillari. Amaliy-bezak san'ati. Ganch va yog'och o'ymakorligi. Gilamdo'zlik, zardo'zlik, kandakorlik buyumlarida badiiy san'atning ko'llanilishi.

[A 12, 92-122 b., 256-260 b.; A13, 37-64 b.; A14, 24-29 b., 52-56 b.; A17, 84-85 b., 89 b.;
Q35, 40-80 b., 97-117 b.]

3.3. Rossiya imperiyasi mustamlakasi davrida Turkistonda madaniyat va san'at (XIX asrning ikkinchi yarmi – XX asrning boshlari)

XIX asr oxiri - XX asr boshlarida O'zbekiston madaniyati va san'atining umumiy tavsifi. Shahar va qishloqlar turmush tarzining o'zgarishi. Zamonaviy san'at turlarining kirib kelishi. Arxitektura va tasviriy san'at. Kino va teatr san'ati. Turkistonda amaliy bezak va xalq san'ati. Gilamdo'zlik, zardo'zlik, kandakorlik buyumlari. Charmdo'zlik va Buxoro zardo'zligi. Ganch va yog'och o'ymakorligi.

XX asr boshlarida O'rta Osiyoda amaliy-dekorativ san'at asarlaridagi kompozitsiyalar, syujet va motivlar va real hayotning tasvirlanishi. Ularning Evropa va mahalliy me'morchilik san'ati an'alarining bir-biriga yaqinlashishi.

[A1; A7; A8; A11, 3-68 b.; A14, 73-85 b.; A15, 28-32 b.; A17, 245-246 b.]

3.4. Sovet mustabid tuzumi davrida O'zbekiston madaniyati va san'ati

Sovet hokimiyati hukmronligining dastlabki yillari madaniy hayotda mafkuraviy bosimning kuchayishi. Ma'muriy-buyruqbozlik va "madaniy inqilob" kabi soxta g'oyalarning jamiyat hayotiga majburan singdirilishi. Kino va teatr san'ati. Teatr va kino namoyondalarining faoliyati. Alisher Navoiy nomidagi katta Akademik opera va balet teatri, Muqimiy nomidagi musiqali drama teatri. Birinchi o'zbek xalq musiqa ansamblining tashkil etilishi. O'zbekiston tasviriy

san'ati. O'zbek kulolchilik san'ati. Sovet mafkurasining islom diniga munosabati. Mustabid sovet tuzumi yillarida vaqtli matbuot va madaniy oqartuv muassasalari faoliyati. Ikkinchi jahon urushidan keyin O'zbekiston madaniyati. O'zbek adabiyotining ta'qib ostiga olinishi. Teatr va kino sohasida ta'qibning kuchayishi. Qo'shiqchilik san'ati. Milliy maqom san'atini saqlab qolish yo'lidagi harakatlar. Urushdan keyingi yillarda O'zbekiston rassomlari, haykaltaroshlari, xalq amaliy san'ati ustalarining ijodi. 1980 yillarda o'zbek madaniyatiga ta'qibning kuchayishi. Islom diniga munosabat. "Navro'z"ning ta'qib ostiga olinishi.

[A1; A7; A8; A11, 3-68 b.; A14, 73-85 b.; A15, 28-32 b.; A17, 245-246 b.]

3.5. Mustaqillik yillarida O'zbekiston madaniyati va san'ati

Mustaqillik yillarida O'zbekistonda madaniy hayot. Me'morchilik san'ati. Rassomlik san'ati taraqqiyoti. San'atda tarixiy portret va kompozitsiyalarning paydo bo'lishi. Haykaltaroshlik san'ati. Mustaqillik yillari amaliy san'at rivoji. Kino va teatr sohasidagi yangiliklar. Alisher Navoiy nomidagi Milliy akademik drama teatrining yangidan barpo etilishi. Musiqa sohasidagi xalqaro ko'rik tanlovlar. Mustaqillik yillarida kulolchilik. Mustaqillik yillari yog'och o'ymakorligi, uning maishiy va monumental turlarining keng rivojlanishi.

[A1; A7; A8; A11, 3-68 b.; A14, 73-85 b.; A15, 28-32 b.; A17, 245-246 b.]

2.2 Seminar mashg'ulotlar:

№	Mavzu	Ko'riladigan masalalar	Axborot-uslubiy ta'minot
1	2	3	4
1-modul			
1	Kirish. O'zbekistonning madaniyati va san'ati tarixi fanining maqsadi va vazifalari.	Fanning maqsad va vazifalari. Madaniyat va san'at tushunchalari. Madaniyat va san'atning inson va jamiyat hayotidagi o'rni va ahamiyati. Moddiy va ma'naviy madaniyat, ularning o'zaro aloqadorligi. Moddiy va ma'naviy madaniyatning asosiy belgilari. Madaniyatning sohalar bo'yicha tasnifi va uning turlari. Madaniyatning ko'rinishlar bo'yicha tasnifi. Madaniyat va san'atning umumiy xususiyatlari. Madaniyat va san'atning jamiyat hayotidagi funktsiyasi.	[A1; A2; A3; A4; A5; A6; A7; A10; A11; A12; Q6; Q9; Q11 Q12;]
2	O'zbekistonning eng qadimgi davr madaniyati va san'ati.	O'rta Osiyo eng qadimgi madaniyati va san'atining o'ziga xos xususiyatlari. Ibtidoiy diniy tasavvurlar, urf-odatlar. Paleolit, mezolit, neolit va eneolit davri madaniyati va san'ati.	[A15, 10-21; A18; A21, 23-29; A22, 4-23; Q6]
3	Bronza va ilk temir davri madaniyati va san'ati	Bronza va ilk temir davrining o'ziga xos xususiyatlari. Bronza va ilk temir davri madaniyati va san'ati. Madaniyat va savdo aloqalar rivoji.	[A1; A2; A3; A4; A5; A6; A7; A10; A11; A12; Q6; Q9; Q11 Q12;]
4	Ahamoniylar davri madaniyati va san'ati	Ahamoniylar imperiyasi davri madaniyati, hamda bu madaniyatga O'rta Osiyo xalqlarining qo'shgan hissasi. Madaniyat rivojida zardushtiylik va "Avesto"ning o'rni. Oromiy yozuvi.	[A1; A2; A3; A4; A5; A6; A7; A10; A11; A12; Q6; Q9;

			Q11 Q12;]
5	Antik davri madaniyati va san'ati.	Ellin madaniyati va san'atining o'ziga xos xususiyatlari. Salavkiylar davri ellin madaniyati va san'ati. Yunon-Baqtriya davlatida yunonlar va mahalliy madaniyat sintezi. Sharq ellin madaniyati va san'atining vujudga kelishi. Me'morchilik, haykaltaroshlik, teatr va musiqa san'ati. Yunon-Baqtriya yozuvi. Xorazm madaniyati. Kushonlar davrida madaniyat va san'atning yuksalishi. Oromiy yozuvi asosida kushon-baqtriya alfaviti, so'g'd va xorazm yozuvlarining rivojlanishi. Buyuk Ipak yo'lining O'rta Osiyo xalqlari madaniyati va san'ati taraqqiyotidagi o'rni.	A1; A2; A3; A4; A5; A6; A7; A10; A11; A12; Q6; Q9; Q11 Q12;
2 – modul			
6	Ilk o'rta asrlar madaniyat va san'ati	Eftaliylar va Turk xoqonligi davrida madaniyat va san'atning o'ziga xos xususiyatlari. Arab istilosining mahalliy madaniyat va san'atga ta'siri. Islom dini va ma'naviy madaniyatdagi o'zgarishlar. Ilk o'rta asrlar me'morchiligi.	A1; A2; A3; A4; A5; A6; A7; A10; A11; A12; Q6; Q9; Q11 Q12;
7	IX-XIII asrlarda O'zbekiston madaniyati va san'ati	Somoniylar, Qoraxoniylar, G'aznaviylar, Xorazmshohlar davrida madaniy hayot. Me'morchilik san'ati rivoji va murakkab kompozitsiyalarni yaratilishi. Kulolchilik, shishasozlik san'ati, zargarlik. Hattotlik va miniatyura san'ati rivoji.	A1; A2; A3; A4; A5; A6; A7; A10; A11; A12; Q6; Q9; Q11 Q12;
8	Amir Temur davrida madaniyat va san'at taraqqiyoti	Amir Temur madaniyati va san'atining o'ziga xos xususiyatlari. Obodonchilik ishlari. Hunarmandchilik va uning turlari, taraqqiyoti. Savdo-sotiqning rivojlanishi, karvon yo'llarining ahamiyati. Amir Temur davrida Samarqandning ulkan madaniyat markaziga aylanishi. Amaliy-bezak san'ati. Bronza, kumush va oltindan quyma idishlar yasash borasidagi muvaffaqiyatlar. Me'morchilik. Shaharsozlik. Naqqoshlik, xattotlik san'ati.	A1; A2; A3; A4; A5; A6; A7; A10; A11; A12; Q6; Q9; Q11 Q12;
9	Temuriylar davrida Movaraunnaxr va Xurosonda madaniyat va san'at rivoji	Temuriylar davrida madaniy hayot: ilm-fan rivoji. Temuriylar davri madaniyati va san'atining o'ziga xos xususiyatlari. Obodonchilik ishlari. Naqqoshlik, xattotlik san'ati. Samarqand miniatyura maktabi va uning xususiyatlari. Badiiy hunarmandchilik va uning turli shakllari. Kulolchilik sohasidagi yangiliklar	A1; A2; A3; A4; A5; A6; A7; A10; A11; A12; Q6; Q9; Q11 Q12;
10	Buxoro xonligi va amirligi davri madaniyati va san'ati	Shayboniylar davrida madaniyat va me'morchilik. Hattotlik san'atining rivojlanishi. Kitob bezash hamda miniatyura ishlash borasidagi yutuqlar. Ashtarxoniylar davrida me'morchilik san'ati. Tasviriy san'at me'moriy bezaklarda, amaliy san'at	[A 12, 92-122 b., 256-260 b.;

		buyumlari keng o'rin egallashi va ularning ajralmas qismiga aylanishi. Miniatyura va kitobot san'ati. Buxoro amirligida madaniyat va san'at. Buxoroning Markaziy Osiyodagi diniy markaz sifatidagi o'rni. Me'morchilikda an'anaviy qurilishlarning davom etishi.	A13, 37-64 b.;
2 – modul			
11	Xiva xonligi davrida madaniyat va san'at	Xiva xonligi davrida ilm-fan. Xiva xonligida madaniyat va san'at. Xivaning mashhur me'moriy yodgorliklari va undagi bezak san'ati. Ganch va yog'och o'ymakorligi san'ati taraqqiyoti. Tasviriy san'atning o'ziga xos jihatlari. Shaharsozlik. Amaliy-bezak san'ati. Kitobat va tasviriy san'at. Musiqqa san'ati va uning vakillari	[A1; A7; A8; A11, 3-68 b.; A14, 73-85 b.; A15, 28-32 b.; A17, 245-246 b.]
12	Qo'qon xonligi davri madaniyati va san'ati	Qo'qon xonligi davrida ilm-fan. Qo'qon xonligida madaniyat va san'at. Qo'qon xonligi davri me'morchiligining o'ziga xos xususiyatlari. Kitobot san'ati. Hattotlik san'ati. Hattotlik maktablari va uning vakillari. Tasviriy san'at. Musiqqa va so'z san'ati va uning yirik vaqillari. Amaliy-bezak san'ati. Ganch va yog'och o'ymakorligi. Gilamdo'zlik, zardo'zlik, kandakorlik buyumlarida badiiy san'atning ko'llanilishi.	[A 12, 92-122 b., 256-260 b.; A13, 37-64 b.;]
13	Rossiya imperiyasi mustamlakasi davrida Turkistonda madaniyat va san'at (XIX asrning ikkinchi yarmi – XX asrning boshlari).	XIX asr oxiri - XX asr boshlarida O'zbekiston madaniyati va san'atining umumiy tavsifi. Shahar va qishloqlar turmush tarzining o'zgarishi. Zamonaviy san'at turlarining kirib kelishi. Arxitektura va tasviriy san'at. Kino va teatr san'ati. Turkistonda amaliy bezak va xalq san'ati. Gilamdo'zlik, zardo'zlik, kandakorlik buyumlari. Charmdo'zlik va Buxoro zardo'zligi. Ganch va yog'och o'ymakorligi. XX asr boshlarida O'rta Osiyoda amaliy-dekorativ san'at asarlaridagi kompozitsiyalar, syujet va motivlar va real hayotning tasvirlanishi. Ularning Evropa va mahalliy me'morchilik san'ati an'alarining bir-biriga yaqinlashishi.	[A1; A7; A8; A11, 3-68 b.; A14, 73-85 b.;]
14	Sovet mustabid tuzumi davrida O'zbekiston madaniyati va san'ati.	Sovet hokimiyati hukmronligining dastlabki yillari madaniy hayotda mafkuraviy bosimning kuchayishi. Ma'muriy-buyruqbozlik va "madaniy inqilob" kabi soxta g'oyalarning jamiyat hayotiga majburan singdirilishi. Kino va teatr san'ati. Teatr va kino namoyondalarining faoliyati. Alisher Navoiy nomidagi katta Akademik opera va balet teatri, Muqimiy nomidagi musiqali drama teatri. Birinchi o'zbek xalq musiqqa ansamblining tashkil etilishi. O'zbekiston tasviriy san'ati. O'zbek kulolchilik san'ati. Sovet mafkurasining islom	[A3; A4; A5; A6; A7; A10; A11; A12; Q6; Q9; Q11 Q12;]

		<p>diniga munosabati. Mustabid sovet tuzumi yillarida vaqtli matbuot va madaniy oqartuv muassasalari faoliyati.</p> <p>Ikkinchi jahon urushidan keyin O'zbekiston madaniyati. O'zbek adabiyotining ta'qib ostiga olinishi. Teatr va kino sohasida ta'qibning kuchayishi. Qo'shiqchilik san'ati. Milliy maqom san'atini saqlab qolish yo'lidagi harakatlar.</p> <p>Urushdan keyingi yillarda O'zbekiston rassomlari, haykaltaroslari, xalq amaliy san'ati ustalarining ijodi. 1980 yillarda o'zbek madaniyatiga ta'qibning kuchayishi. Islom diniga munosabat. "Navro'z"ning ta'qib ostiga olinishi</p>	
15	<p>Mustaqillik yillarida O'zbekiston madaniyati va san'ati</p>	<p>Mustaqillik yillarida O'zbekistonda madaniy hayot. Me'morchilik san'ati. Rassomlik san'ati taraqqiyoti. San'atda tarixiy portret va kompozitsiyalarning paydo bo'lishi. Haykaltaroshlik san'ati.</p> <p>Mustaqillik yillari amaliy san'at rivoji. Kino va teatr sohasidagi yangiliklar. Alisher Navoiy nomidagi Milliy akademik drama teatrining yangidan barpo etilishi. Musiqa sohasidagi xalqaro ko'rik tanlovlari. Mustaqillik yillarida kulolchilik. Mustaqillik yillari yog'och o'ymakorligi, uning maishiy va monumental turlarining keng rivojlanishi</p>	<p>[A1; A2; A3; A4; A5; A6; A7; A10; A11; A12; Q6; Q9; Q11 Q12;]</p>

Seminar mashg'ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada bir akademik guruhga bir professor-o'qituvchi tomonidan o'tkazilishi zarur. Mashg'ulotlar faol va interfaol usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.

2.3. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:

- ma'ruzalar;
- interfaol keys-stadilar;
- seminarlar (mantiqiy fiklash, tezkor savol-javoblar);
- guruhlarda ishlash;
- taqdimotlarni qilish;
- individual loyihalar.

3. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

№	Mavzular va topshiriqlar mazmuni	Ajratilgan vaqt (soat)	Informatsion-uslubiy ta'minot	Bajarilish muddati
1	Ibtidoiy davr san'atiga oid manbalar.	10	[A12, 12-89 b.; A13, 3-35 b., 111-260 b.; A14, 18-24 b.;.]	3-xafta
2	Qadimgi Markaziy Osiyoning eng qadimgi san'ati.	10	[A12, 12-89 b.; A13, 3-35 b., 111-260 b.; A14, 18-24 b.;.]	5-xafta
3	Ilk o'rta asrlarda san'at rivoji.	10	[A12, 12-89 b.;]	8-xafta

			A13, 3-35 b., 111-260 b.; A14, 18-24 b.;]	
4	IX-X asrlar Movarounnahr san'ati.	10	[A1, A2, A3, A4, A7, A9, A13, Q1, Q2, Q9, Q13, Q17].	9-xafta
5	Kamoliddin Behzod va miniatyura san'ati.	10	[A1, A2, A3, A4, A7, A9, A13, Q1, Q2, Q9, Q13, Q17].	11-xafta
6	Amir Temur qurdirgan san'at obidalarini.	10	[A1, A2, A3, A4, A7, A9, A10, A11, A13, Q1, Q2, Q9, Q17, Q19, Q20].	12-xafta
7	Amir Temur va temuriylar davrida kitobat san'ati.	10	[A1, A2, A3, A4, A7, A9, A13, Q1, Q2, Q9, Q13, Q17].	13-xafta
8	Registon majmuasi.	10	[A1, A2, A3, A4, A7, A9, A13, Q1, Q2, Q9, Q13, Q17].	14-xafta
9	Samarqand san'at obidalarini	10	[A1, A2, A3, A4, A7, A9, A10, A11, A13, Q1, Q2, Q9, Q17, Q19, Q20].	15-xafta
Jami		90		

Eslatma: Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan kurs ishi, esse, tezis yoki ilmiy maqola yozish, referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.

4. Fanni o'qitish natijalari va shakllangan kasbiy kompetensiyalar:

3.1. Fan bo'yicha talabalar "O'zbekistonning madaniyati va san'ati tarixi" fanini predmetini, fan metodologiyasini tahlil qilishi hamda uni amaliyotda qo'llay olish uchun u quyidagi **bilim, ko'nikma va kompetensiyalarni egallashlari lozim.**

Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:

- O'zbekiston madaniyati va san'ati tarixining asosiy bosqichlari; O'zbekiston san'ati tarixining ma'lum bir tarixiy hodisalari; jahon tarixida O'zbekiston madaniyati va san'atining tutgan o'rni;
- Zamonaviy jarayonlarda O'zbekiston madaniyati va san'atining jahon hamjamiyatida namoyon bo'lishi, O'zbekiston madaniyati va san'ati tarixi masalalarini **bilishi** kerak;
- Fanning dolzarb masalalarini o'rganish, O'zbekiston madaniyati va san'ati tarixining turli davrlaridagi o'ziga xosligi haqida, O'rta Osiyo Renessansi davrida madaniyat va san'at, O'zbekistonning mustaqillik yillaridagi madaniyati va san'ati tarixini bilish

ko'nikmalari va malakalariga ega bo'lishi kerak.

5. Talabani kreditlarni to'plash tartibi

Talabala joriy, oraliq nazorat uchun berilgan vazifa va topshiriqlarni o'z vaqtida bajarishi, yakuniy nazoratni muvaffaqiyatli topshirishi lozim. To'plangan reyting ballari asosida talabaning bahosi aniqlanadi.

“O‘zbekistonning madaniyati va san’ati tarixi” fanidan baholash mezonlari

1. **ON** yozma, topshiriq yoki test shaklida o'tkazilib, undan 25 ta test yoki 2 ta savolga yozma javob berishi so'raladi. Har bir test savol 0.2 ballgacha, yozma ish 2.5 ballgacha baholanadi.

2. **TMI:** Tanlangan mavzu yuzasidan taqdimot tayyorlash va qisqacha mazmunini so'zlab berish (5 ball):

- topshiriq to'liq bajarilgan, Topshiriq buyicha asosli xulosa chiqarilgan bo'lsa – 5 ball
- topshiriq mohiyati ochilgan, natijalar tug'ri, xulosasi bor – 4 ball
- topshiriq mohiyati yoritilgan, natijalar asoslanmagan, juz'iy kamchiligi bo'lsa 3 ball beriladi.

3. **TMI:** Tanlangan mavzu yuzasidan taqdimot tayyorlash va qisqacha mazmunini so'zlab berish (5 ball):

- topshiriq to'liq bajarilgan, Topshiriq buyicha asosli xulosa chiqarilgan bo'lsa – 5 ball
- topshiriq mohiyati ochilgan, natijalar tug'ri, xulosasi bor – 4 ball
- topshiriq mohiyati yoritilgan, natijalar asoslanmagan, juz'iy kamchiligi bo'lsa – 3 ball beriladi.

4. **JN:** Seminar darsi bo'yicha seminar mashg'ulotda berilgan topshiriqlarini bajarilishi hajmi va sifatiga qarab 1- 2 ballgacha beriladi (jami 15-20 ball):

- topshiriq to'liq bajarilgan, berilgan Topshiriq buyicha asosli xulosa chiqarilgan bo'lsa – 2 ball
- topshiriq mohiyati ochilgan, natijalar tug'ri, xulosasi bor – 1- 1.5 ball
- topshiriq mohiyati yoritilgan, natijalar to'liq asoslanmagan, ayrim juz'iy kamchiligi bo'lsa- 0.5- 1 ball beriladi.

5. **TMI:** Tanlangan mavzu yuzasidan taqdimot tayyorlash va qisqacha mazmunini so'zlab berish:

- berilgan Topshiriqlar to'liq bajarilgan, ko'zatish olingan natijalar to'g'ri, Topshiriq buyicha asosli xulosa chiqarilgan bo'lsa – 5 ball
- topshiriq mohiyati ochilgan, natijalar tug'ri, xulosasi bor – 4 ball
- topshiriq mohiyati yoritilgan, natijalar asoslanmagan, juz'iy kamchiligi bo'lsa – 3 ball beriladi.

6. **YN** talaba 40 ta yozma test savolga javob berishi lozim. Har bir savolga 1 ball ajratiladi. (yozma savol bo'lsa $4 \times 10 = 40$ ball)

Eslatma: Talabaning umumiy bali hisoblanganda yaxlitlab olinadi.

No	Baholash mezonlari	To'plangan ball
A'lo	fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtira olish; fanga oid asosiy ko'rsatkichlarni bilish va baholasberilgan savolarga batafsil javob berish va mazmunini to'la yoritish; fikrni ilmiy-nazariy adabiyotlar yordamida asoslash; barcha amaliy ko'nikma va malakalarni o'zlashtirish; nazariy bilimlarni turli vaziyatda qo'llay olish; tizimli yondoshish, uzviylikka amal qilish.	90-100
yaxshi	fanga oid asosiy ko'rsatkichlarni bilish va baholash; tizimli yondoshish, uzviylikka amal qilish; asosiy amaliy ko'nikma va malakalarni o'zlashtirish; nazariy bilimlarni turli vaziyatda u yoki bu qo'llay olish darajada.	70-89

qoniqarli	fanga oid asosiy ko'rsatgichlarni bilish va baholash; fanda tizimli yondosha olmaslik; ayrim amaliy ko'nikma va malakalarni o'zlashtirish; nazariy bilimlarni turli vaziyatda u yoki bu qo'llay olish darajada.	60-69
qoniqarsi	o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil fikr yurita olmaslik; fanda tizimli yondosha olmaslik; asosiy amaliy ko'nikma va malakalarni o'zlashtira olmaslik.	0-59

Asosiy va qo'shimcha adabiyotlar:

№	Asosiy adabiyotlar:	Kutubxonada mavjud soni
1	Хакимов А.А. Искусство Узбекистана: история и современность. – Ташкент, 2010.	1
2	Qoraboyev U., Soatov G'. O'zbekiston madaniyati.–T.: TafakkurBo'stoni, 2011.	1
3	Ҳамидов Ҳ. XVI-XIX асрлар юртимиз маданияти тарихидан лавҳалар. –Тошкент: Шарқ, 2009.	1
4	Маънавият юлдузлари. –Тошкент: Фан, 2005.	1

Qo'shimcha adabiyotlar

№	Asosiy adabiyotlar:	Kutubxonada mavjud soni
1	Мирзиёев Ш.М. Миллий тараққиёт йўлимизни қатъият билан давом эттириб, янги босқичга кўтарамиз. Т.1. –Тошкент.: Ўзбекистон. 2017	6
2	Мирзиёев Ш.М. Қонун устуворлиги ва инсон манфаатларини таъминлаш юрт тараққиёти ва халқ фаровонлигининг гарови. Тошкент.: Ўзбекистон. 2017.	8
3	Мирзиёев Ш.М. Буюк келажакимизни мард ва олижаноб халқимиз билан бирга курашимиз. Тошкент.: Ўзбекистон. 2017	8
4	Мирзиёев Ш.М. Эркин ва фаровон, демократик Ўзбекистон давлатини биргаликда барпо этамиз. Ўзбекистон Республикаси Президенти лавозимига киришиш тантанали маросимига бағишланган Олий Мажлис палаталарининг қўшма мажлисидаги нутқ. Т.: «Ўзбекистон» 2016.	10
5	Каримов И.А. Юксак маънавият-енгилмас куч. –Т.: Маънавият, 2008.	10
6	Абдуллаев Н.У. Санъат тарихи. 1-китоб. -Т.: Санъат, 2001	1
7	Авесто / Аскар Махкам таржимаси. – Тошкент: Шарқ, 2001	1
8	Ирзаев Б. Ўзбек мусиқа маданияти тарихи саҳифаларидан. –Т.: Akademnashr, 2017.	1
9	История культуры Узбекистана: этапы, проблемы, достижения. – Т.: «Adabiyot uchqunlari», 2016	1
10	Мусаев Н.У. Ўрта Осиёда дехқончилик маданияти ва аграр муносабатлар тарихидан (Тош даври охиридан - XX аср бошларига қадар). – Тошкент: Фан, 2005	1
11	Мустафаева Н. XX асрда Ўзбекистонда маданият ва тафаккур тарихшунослик таҳлили. –Т.: Наврўз. 2014	1

12	Муҳаммаджонов А. Темур ва temuрийлар салтанати. -Т., 1994.	1
13	Пугаченкова Г.А., Ремпель Л.И. История искусства Узбекистана. –М.,1985.	1
14	Ўзбек халқ санъати. –Т.; Ғ.Ғулом номидаги адабиёт ва санъат нашриёти. 1979.	1
15	Ўзбекистон маданияти тарихидан Россия империяси даврига доир қўшимча манбалар. – Қарши. Насаф, 2013	1
16	Унгбоева Б. Ўзбекистонда 1920-1956 йилларда кино ва театр санъати. –Т.:Bayoz, 2018.	1

Axborot manbaalari

1. www.ziyounet.uz.
2. www.edu.uz.
3. www.kitobxon.uz.
4. www.fvat.uz.
5. www.mirknig.ru.

О’қув дастури Guliston davlat universiteti tamonidan ishlab chiqildi.

Tuzuvchilar:L.Qodirova – GulDU “Tarix” kafedrası dotsenti

Taqrizchilar:.Qilichev–S V X T X Q T M O I “Ijtimoiyfanlar” kafedrası mudiri t.f.d.,

O’.Erbo’tayeva–G u l D U “Tarix”kafedrası tarix fanlari nomzodi.

O’quv dasturi Guliston davlat universitet Kengashi tamonidan (2022 yil 30 avgustdagi 1-sonli bayonnoma) ma’qullangan.

“O’zbekistonning madaniyati va san’ati tarixi” fanining o’quv dasturi GulDU O’quv-metodik Kengashining 29.08. 2022 yil 1-sonli majlisida muhokama etildi va Universitet Kengashiga tavsiya qilindi.